Formativ bedömning

Lektionskort

F–9 · ett lager över din egen planering · hela klassen

1 En fråga som säger något	2 Alla visar samtidigt	3 Beslutet	4 Alla visar igen
Rätt och fel tänkande ger olika svar, och du vet vilket fel du letar efter.	Alla tänker först själva. Sedan ser du hela klassen på en gång.	Du har tänkt igenom vad du gör vid varje utfall, och nästa steg följer det du såg.	Efter en ändring ser ni om det hjälpte.

Lagret i din lektion

Din planering står kvar. Fråga dig: Vad såg jag? Vad hörde jag? Vad gör jag nu?

Stället	Så leder du	Du säger, till exempel
Vecka 1	Din egen lektion, med ett påstående: ett vanligt fel, ibland något sant. Tumme upp: håller med. Stopphand: håller inte med. Vickande hand: osäker. Starten och exit-lappen kommer i vecka 2.	
Före lektionen	Skriv tre rader på din planering: frågan, felet du letar efter och vad du gör om många har fel.	
Starten 5 min · alla	Skriv upp ett svar du såg, utan namn, eller ta samma slags fråga som för en vecka sedan. Alla svarar på en ny fråga. Har 6 eller fler av 28 felet kvar, ta det nu.	”Ni skrev, så jag ändrade.”
Din planering 10 min eller mer · som du har planerat	Från vecka 2, efter en instruktion: paren säger vad de ska göra och i vilken ordning. Från vecka 4: stanna, låt paren prata, lyssna en minut och väv in det du hörde.	”Säg till din kompis vad ni ska göra och i vilken ordning.” ”Jag hörde att flera av er tänkte att …”
Alla visar 5 min · var och en	Ställ frågan och vänta. Alla visar med hand, fingrar eller miniwhiteboard. Räkna: hur många har fel? Samma fel? Skriv upp några som har fel. Vickande hand, frågetecken och tomt räknas som fel.	”Tänk själv. Håll svaret nere.” ”1, 2, 3, visa!”
Beslutet 1 min och sedan vägen · alla, sedan var och en	Säg på en halv minut vad du såg och vad ni gör. Ta en väg. Efter en ändring visar alla igen, och du visar det rätta. I arbetet först dem du skrev upp, från vecka 5 sedan till rött.	”Jag såg … Därför …” ”Jag ser olika svar.”
Exit-lappen 5 min · var och en	En fråga om det viktigaste: ett svar och ett skäl på två minuter. Eleven säger det till kompisen och får ändra i annan färg. En eller två gånger i veckan.	”Ett svar och ett skäl.” ”Det här är inget betyg.”
Efter lektionen	Med lappar lägger du tre högar på fem minuter: rätt, felet och något annat. Läs de två sista, rätta inget och skriv en mening om hur nästa lektion börjar.	

Beslutet

Räkna eleverna med fel och ta en väg. Talen är hållpunkter.

Utfallet	Vägen
Nästan alla kan: högst 5 av 28 med fel	Visa det rätta och varför. Eleverna arbetar direkt, gärna på en högre nivå: ”Hur vet du?” Du går först till dem du skrev upp.
De flesta kan: 6–13 av 28 med fel	Delad klass: paren säger varför, alla visar igen, du säger svaret. Samma fel i stegen: felet bredvid det rätta, och en ny fråga.
Hälften eller färre kan: 14 eller fler av 28 med fel	Delad klass: paren först. Annars ett nytt sätt: en bild eller ett nytt exempel. Spridda fel: bryt ner steget. Alla visar igen.

Tiden räcker inte: ställ den nya frågan i nästa lektion, och låt lappen vänta.
Det höll inte: samla dem med fel, de andra arbetar, och börja nästa lektion där.
En annan klass: Högst en femtedel med fel, avrundat nedåt, är Nästan alla kan. Minst hälften med fel, avrundat uppåt, är Hälften eller färre kan.

Så rättar du

Fråga först hur eleven tänkte. Har många samma fel hör det till Beslutet.

Det du ser	Så gör du
En elev har fel	”Berätta hur du tänkte.” Slarv: ”Det är fel på en av de här raderna. Hitta den.” Har eleven tänkt fel: en ledtråd. Eleven rättar i annan färg. Kom tillbaka med en ny fråga.
Någon visar inte	”Vet du inte, visa vickande hand eller skriv ett frågetecken.” Gå dit när de andra arbetar, utan att säga något högt.
Ropat svar, eller inte börjat	Ropat: en ny fråga av samma slag. Inte börjat: första uppgiften ihop.

© Niclas Fohlin · niclasfohlin.se/metoder/formativ-bedomning